

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. novembra 2016 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Štefana Harabina, v trestnej veci proti obžalovanému **Ing. S. S. a spol.**, pre prečin podplácania podľa § 20 k § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák., **o sťažnosti tlmočníka** Ing. A. D., DrSc. proti uzneseniu predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 1. júla 2015, sp. zn. BB – 4 T 19/2015, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. napadnuté uznesenie **sa zrušuje v celom rozsahu.**

Podľa § 29 ods. 2 Tr. por. a § 8 ods. 1 písm. b/, § 14 ods. 4, § 17 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška), § 1 písm. b/ opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 296/2014 Z. z. o sumách stravného (ďalej len opatrenie)

p r i z n á v a

Ing. A. D., DrSc., evidenčné číslo tlmočníka X., s miestom výkonu činnosti J. X., X. B., odmenu, náhradu výdavkov a náhradu za stratu času za tlmočenie na hlavnom pojednávaní 29. júna 2015 na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku v trestnej veci proti obžalovanému Ing. S. S. a spol. z jazyka slovenského do jazyka ruského a naopak takto :

1. Podľa § 8 ods. 1 písm. b/ vyhlášky **tarifná odmena za tlmočenie za každú aj začatú hodinu pri tlmočení jedným smerom alebo oboma smermi medzi slovenským jazykom a inými európskymi jazykmi** – 8 hodín po 19,92 Eur : 159,36 Eur.

2. Podľa § 14 ods. 4 vyhlášky **cestovné výdavky** : 4,50 Eura,

3. Podľa § 14 ods. 4 vyhlášky v spojení s § 1 písm. b/ opatrenia **stravné** - pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín : 6,30 Eur.

4. Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky **za stratu času** – čas strávený cestou na miesto výkonu tlmočnickej činnosti a späť – 5 hodín po 3,32 Eur : 16,60 Eura,

-----
Spolu 1. – 4. **186,76 Eur.**

Uvedenú sumu 186,46 Eur (jednostoosemdesiatšesť Eur, sedemdesiatšesť centov) **poukáže** Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, tlmočníkovi Ing. A.... D., DrSc., evidenčné číslo tlmočníka X., s miestom výkonu činnosti J. X., X. B., na účet vedený v S., **č. ú. : X., IBAN : S. bezodkladne po právoplatnosti uznesenia.**

O d ô v o d n e n i e

Predseda senátu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „predseda senátu“) uznesením z 1. júla 2015, sp. zn. BB – 4 T 19/2015, podľa § 29 ods. 2 Tr. por. priznal tlmočníkovi Ing. A. D., DrSc. za tlmočenie na hlavnom pojednávaní konanom 29. júna 2015 na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku z jazyka slovenského do jazyka ruského a naopak v trestnej veci proti obžalovanému Ing. S. S. a spol. odmenu, náhradu výdavkov a náhradu za stratu času v celkovej výške 154,78 Eur, z čoho tarifná odmena za tlmočenie (§ 8 ods. 1 písm. b/ vyhlášky) tvorila sumu 139,44 Eur (7 hodín po 19,92 Eur), cestovné výdavky sumu 4,50 Eur (§ 14 ods. 4 vyhlášky), stravné pre časové pásmo 5 až 12 hodín sumu 4,20 Eur (§ 14 ods. 4 vyhlášky v spojení s § 1 písm. a/ opatrenia) a náhrada za stratu času (§ 17 ods. 1 vyhlášky) sumu 6,64 Eur.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal sťažnosť tlmočník Ing. A. D., DrSc. z dôvodu, že jednotlivé položky odmeny, náhrady výdavkov a náhrady za

stratu času boli priznané vo výške nižšej, než mu patrilo. V písomnom odôvodnení sťažnosti inter alia poukázal na to, že odmena za tlmočenie mu mala byť priznaná nie za sedem, ale za osem hodín tlmočenia z dôvodu, že v tomto prípade je treba zarátať každú začatú hodinu úkonu ako prítomnosť na pojednávaní. Zdôraznil, že zápisnica nezaznamenáva každú činnosť tlmočníka, ktorý tlmočí komunikáciu s obžalovanými i prítomnými príslušníkmi PZ podľa potreby aj mimo času uvedeného v zápisnici (pred jej začatím i po jej skončení) a tiež počas prestávok. Nesprávnosť výpočtu náhrady za stratu času videl v tom, že súd sa riadil internetovým portálom www.cp.sk, ktorý však nezohľadňuje reálny čas absolvovanej cesty na miesto výkonu tlmočnickeho úkonu, ktorá mu v deň konania hlavného pojednávania trvala dve hodiny trinásť minút pri započítaní času pešej chôdze v rámci cieľových staníc, prestojov a tiež straty času v dôsledku dopravnej špičky. V dôsledku nesprávneho výpočtu uvedených položiek došlo aj k priznaniu nižšej výšky stravného, než si uplatnil, pričom v tejto súvislosti poukázal na to, že ani uplatnených 6 Eur nebolo správnych, nakoľko podľa opatrenia mal nárok na stravné vo výške 6,30 Eur.

Najvyšší súd ako súd nadriadený (§ 192 a nasl. Tr. por.), po preskúmaní veci zistil, že sťažnosť proti napadnutému rozhodnutiu je prípustná (§ 29 ods. 2 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na zákonom určenom mieste (§ 187 ods. 1 Tr. por.).

Na podklade podanej sťažnosti najvyšší súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť tlmočníka je dôvodná vo vzťahu k odmene za tlmočenie, k stravnému a sčasti k náhrade za stratu času.

Podľa § 8 ods. 1 písm. b/ vyhlášky tarifná odmena za tlmočenie je za každú aj začatú hodinu pri tlmočení jedným smerom alebo oboma smermi medzi slovenským jazykom a inými európskymi jazykmi 19,92 Eura.

Z pripojeného spisového materiálu najvyšší súd zistil, že hlavné pojednávanie 29. júna 2015 bolo plánované na deviatu hodinu ráno. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 29. júna 2015 vyplýva, že začalo až o deviatej hodine štrnásť minút a skončilo o sedemnásť hodine a šesťnásť minút s viacerými prestávkami.

Tlmočník Ing. A. D., DrSc. si faktúrou č. 7/2015 vyúčtoval odmenu za osem hodín tlmočenia v súvislosti s hlavným pojednávaním. Predseda senátu napadnutým uznesením uznal za oprávnený nárok na odmenu len v rozsahu sedem hodín, pričom vychádzal z časových údajov v zápisnici z 29. júna 2015 a započítal čistý čas výkonu tlmočnickej činnosti od 9.14 hod. do 13.17 hod., od 14.07 hod. do 16.57 hod. a od 17.10 hod. do 17.16 hod.

Takýto postup pri výpočte odmeny sťažnostný súd nepovažuje za správny, pretože neodráža skutočný čas výkonu tlmočnickej činnosti. Najvyšší súd sa v tejto súvislosti stotožňuje s argumentáciou sťažovateľa, že tlmočnicu činnosť nemožno viazať výlučne na čas hlavného pojednávania bez zohľadnenia všetkých úkonov tlmočníka bezprostredne súvisiacich s prejednávanej vecou a s prebiehajúcim hlavným pojednávaním, či už pred jeho začatím alebo po jeho skončení, v jeho priebehu alebo počas jeho prerušenia (prestávok), resp. nemožno ho obmedziť len na čas zachytený v zápisnici. Napokon, takáto prax nevyplýva ani z výkladu citovaného ustanovenia § 8 ods. 1 vyhlášky, ktoré nevymedzuje spôsob, akým má byť tento čas sledovaný, a už vôbec ho nespája s časom hlavného pojednávania/verejného zasadnutia. V tejto súvislosti nedá sťažnostnému súdu nepoznamenať, že ani počas hlavného pojednávania sa netlmočí nepretržite, ale medzi tlmočením sú určité odmlky, počas ktorých je tlmočník povinný byť pripravený, sledovať situáciu a kontext prejednávanej veci, pričom aj táto činnosť sa považuje za súčasť tlmočenia, keďže časovo spadá pod hlavné pojednávanie. Pokiaľ by teda chcel byť súd dôsledný a striktne počítať len čistý čas tlmočenia ako takého, t.j. transformovanie obsahu hovoreného slova do určitého jazyka, viedlo by to k absurdnej situácii, kedy by bolo treba jednotlivé úseky stopovať, na čo v trestnom konaní skutočne nie je priestor.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd tlmočníkovi priznal odmenu za tlmočenie vo výške, ktorú si riadne uplatnil, t.j. v rozsahu osem hodín tlmočenia po 19,92 Eur, teda spolu 159,36 Eur.

Rovnako nesprávny bol výpočet náhrady za stratu času, t.j. za čas strávený cestou na miesto výkonu znaleckej činnosti a späť, ktorý bol uplatnený vo výške 23,24 Eur, t.j. za sedem hodín, a priznaný mu bol len nárok za dve hodiny s ohľadom na údaje uvedené na internetovom portáli www.cp.sk.

Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky pri znaleckom úkone, tlmočnickom úkone alebo prekladateľskom úkone, ktorý sa má vykonať v mieste, ktoré nie je miestom výkonu znaleckej činnosti, tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti, patrí za čas strávený cestou do tohto miesta a späť znalcovi, tlmočnikovi alebo prekladateľovi náhrada za stratu času vo výške 3,32 eura za každú aj začatú hodinu. Podľa odseku 2 ak bolo vykonanie znaleckého úkonu, tlmočnickeho úkonu alebo prekladateľského úkonu v termíne požadovanom zadávateľom odrieknuté po tom, čo sa znalec, tlmočník alebo prekladateľ dostavil na miesto určené zadávateľom, patrí mu za čas strávený čakaním na vykonanie úkonu náhrada za stratu času vo výške 3,32 eura za každú aj začatú hodinu.

Sťažnostný súd v prvom rade poznamenáva, že výšku náhrady za stratu času, ktorú si vyčíslil tlmočník v rozsahu sedem hodín, mu nebolo možné priznať z dôvodu, že pod túto položku v zmysle citovaného ustanovenia vyhlášky nemožno zarátat čas prestávok v rámci hlavného pojednávania, nakoľko tento spadá pod odmenu za tlmočenie tak, ako bolo uvedené vyššie. Takisto k nemu nemožno zarátat čas čakania na pojednávanie, ktoré nezačalo v stanovenom čase, keďže to spadá pod odsek 2 § 17 vyhlášky a aj to len v prípade, že vykonanie úkonu bolo odrieknuté. V zmysle citovaného ustanovenia pod náhradu za stratu času možno zarátat výlučne čas strávený cestou na úkon a späť.

Na druhej strane sa nemožno stotožniť ani s výpočtom, ktorý k tejto položke urobil súd prvého stupňa. Vo svojej sťažnosti tlmočník presne uviedol, v akých časových intervaloch sa kde pohyboval a kedy sa dostavil na tlmočnicky úkon, pričom z jeho vymedzenia vyplýva, že z miesta J. X. v B. odišiel o 6,35 hod. a na Špecializovaný trestný súd v Pezinku sa dostavil pred deviatou hodinou, čo bolo dokopy dve hodiny a trinásť minút. Tento čas, ktorý tlmočník reálne strávil cestou na miesto úkonu, nie je možné ignorovať a nahradit ho údajmi z internetového portálu www.cp.sk, ktorý má informačnú povahu a nie je záväzný ani pre samotných dopravcov, keďže nebol zriadený zákonom a nie je prevádzkovaný štátom. Navyše portál nezohľadňuje prestoje a dopravné špičky, a teda čas konkrétnej cesty určitej osoby. Sťažnostný súd preto tlmočnikovi priznal náhradu za stratu času v rozsahu päť hodín (2 hod. 13 minút krát dva) po 3,32 Eur, teda spolu 16,60 Eur.

V nadväznosti na uvedené bolo potom potrebné priznať tlmočnikovi podľa § 14 ods. 4 vyhlášky v spojení s § 1 písm. b/ opatrenia stravné pre časové pásmo nad 12 hodín až 18

hodín (8 hodín tlmočenia a 5 hodín cesty) vo výške 6,30 Eur, nie vo výške 4,20 Eur, ako mu priznal súd prvého stupňa. V tejto súvislosti treba dodať, že tlmočník si síce faktúrou č. 7/2015 vyúčtoval stravné vo výške 6 Eur, v tomto prípade však išlo len o formálne pochybenie, keďže opatrenie jasne hovorí o troch sumách stravného pre tri časové pásma, pričom toto pochybenie bolo v sťažnosti napravené, preto súd priznal celú túto sumu.

Sťažnostný súd je toho názoru, že postup pri priznávaní odmien a náhrad tlmočníkov, ktorý použil súd prvého stupňa, sa javí ako príliš formálny a prísny, čo v konečnom dôsledku môže viesť k iluzórnosti rozhodovaných práv a k nespravodlivosti rozhodnutia ako takého. Navyše nezohľadňuje vyťaženosť tlmočníkov, znalcov a prekladateľov, a náročnosť absolvovaných úkonov, čo je vo vzťahu k nim demotivujúcim faktorom.

Z uvedených dôvodov preto Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu a vo veci rozhodol sám tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, pričom pre poriadok rozhodol o všetkých nárokoch tlmočníka aj napriek tomu, že položka cestovného bola priznaná správne v uplatnenom rozsahu vo výške 4,20 Eur. Zároveň zaviazal Špecializovaný trestný súd na vyplatenie priznanej sumy na účet špecifikovaný tlmočníkom vo faktúre č. 7/2015.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 29. novembra 2016

JUDr. Pavol F a r k a š , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Sylvia Machalová